

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 15–16 березня 2018 року)

Суми
Сумський державний університет
2018

motor was found to stop within 2 seconds. Виявилося, що електромотор зупиняється протягом двох секунд.

Оскільки граматика тісно пов'язана з лексикою, значна кількість перекладацьких трансформацій має змішаний характер, тобто при перекладі відбуваються одночасно лексичні та граматичні зміни. *In identifying these features / relied heavily on previous research.* При визначенні цих ознак ми широко використовували попередні дослідження [2, с.211-16].

Вміння та навички перекладацьких трансформацій становлять істотний компонент компетенції перекладача, і тому їх виробленню та правильному застосуванню слід надавати належної уваги. Застосування трансформацій у перекладі має спрямовуватися на адекватну передачу смислу оригіналу та враховувати норми мови перекладу. Обов'язково використовуються трансформації при перекладі відсутніх в українській мові граматичних явищ англійської мови.

1. Сухенко К. М. Лексичні проблеми перекладу. – К., Вид-во Київ. ун-ту, 1972.
2. Швейцер А. Д. Теория перевода: Статус, проблемы, аспекты. – М.: Наука, 1988

ВИКОРИСТАННЯ ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ АНГЛОМОВНОЇ РЕКЛАМИ, ЩО МІСТИТЬ ПРЕЦЕДЕНТНІ ФЕНОМЕНИ

Шумило І. М

(Сумський державний університет)

Наук. керівник – канд. філол. наук, доцент Мовчан Д. В.

Перекладацькі трансформації – перетворення, за допомогою яких здійснюється перехід від одиниць мови оригіналу до одиниць мови перекладу. Перекладацькі трансформації становлять собою особливий вид міжмовного перефразування, яке суттєво відрізняється від трансформацій у рамках однієї мови [2, с.102].

На думку В. Н. Комісарова, перекладацькі трансформації в залежності від характеру перетворень поділяються на лексичні (перекладацька транскрипція, транслітерація та перекладацьке

калькування), граматичні (дослівний переклад, розчленування речень, об'єднання речень та граматичні заміни) та лексико-граматичні (прийом антонімічного перекладу, прийом описового перекладу та прийом компенсації) [1, с. 98].

Комплексними перекладацькими трансформаціями вважаються: експлікація (описовий переклад), компенсація (додавання/вилучення) та антонімічний переклад.

Експлікація або описовий переклад – це лексико-граматична трансформація, за якої лексична одиниця мови оригіналу замінюється словосполученням, що експлікує її значення, тобто тим, що дає більш-менш повне пояснення або визначення цього значення мовою перекладу. За допомогою експлікації можна передати значення будь-якого безеквівалентного слова в оригіналі: Rimmel London: *Get the London look* – *Виглядай по-лондонськи*.

Компенсація – це спосіб перекладу, за якого елементи смислу, що були втрачені при перекладі одиниці вихідної мови в оригіналі, передаються в тексті перекладу яким-небудь іншим засобом, причому необов'язково в тому ж самому місці тексту, що й в оригіналі. Таким чином, заповнюється (компенсується) втрачений смисл, і, в цілому, зміст оригіналу відтворюється з більшою повнотою: Land Rover: *Go beyond* – *За межею буденного*.

Поряд з прийомом додавання спостерігаємо застосування в перекладах англомовної реклами протилежний прийом – вилучення, який передбачає ігнорування в процесі перекладу деяких семантично зайвих (надлишкових) слів, що не несуть важливого смислового навантаження, а їх значення в більшості випадків комплексно відновлюється в перекладі, наприклад: Volkswagen Spacefox: *Whatever you imagine, fit in* – *Такий, як ти уявляв*.

Антонімічний переклад – заміна форми слова в мові оригіналу на протилежну за значенням в мові перекладу (позитивне значення – на негативне і навпаки). Наприклад, KFC: *Nobody does chicken like KFC* – *Ніхто не готує курку так, як KFC*; Adidas: *Impossible is nothing*. – *Неможливе можливо*; Levi's: *Live unbuttoned* – *Живи вільно*; Finn Flare: *Be casual* – *Будь несерйозним*.

Вибір прийому передачі прецедентних одиниць залежить від декількох факторів: 1) від характеру тексту; 2) від значущості прецеденту в контексті; 3) від характеру самого прецедентного феномена, його місця в лексичних системах мов оригіналу та

перекладу; 4) від словотворчих можливостей мов; 5) від реципієнта перекладу (в порівнянні з реципієнтом оригіналу).

Вважається, що переклад повинен бути максимально наближеним до оригіналу. Але враховуючи специфіку та головне призначення рекламних текстів перекладачеві ставиться в обов'язок забезпечити відтворення в перекладі комунікативного ефекту оригіналу, того впливу, який автор оригіналу хотів справити на одержувачів повідомлення з метою викликати у них певну реакцію. У таких випадках орієнтація на оригінал доповнюється, а часом і замінюється орієнтацією на певний тип одержувачів.

1. Комиссаров В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты). / Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. – М.: Высш. шк., 1990. – 253 с.
2. Лощенова І. Ф., Нікішина В. В. Перекладацькі трансформації як ефективний засіб досягнення адекватності перекладу / Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя / Філологічні науки. Книга 3 – 2014. – С.102-105.
3. Баранова С. В. Актуальні питання методики викладання перекладу . Вісник Сумського державного університету, серія “Філологічні науки”. – Суми: - №4(37), 2002.